

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת דבי ביטון

4929/25/פ

הצעת חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין) (תיקון – שלילת זכאות לסיוע משפטי לסרבני גט), התשפ"ה–2024

1. הוספת סעיף 6א בחוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), התשנ"ה–1995¹, אחרי סעיף 6 יבוא:

6א. "שלילת זכאות לסיוע משפטי ניתן פסק דין כאמור בסעיף 1(א), ומי שניתן נגדו הצו לא קיים אותו בחלוף 30 יום, לא יהיה זכאי לקבל ייצוג לפי חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב–1972², למעט בעניין הטלת צו הגבלה לפי חוק זה או הליכים לפי סעיף 7א לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), התשט"ז–1956."

דברי הסבר

סרבנות גט היא תופעה קשה שבה אחד מבני הזוג פוגע בזכויותיו של בן הזוג האחר לחירות, לכבוד, לאוטונומיה, לזוגיות ולעתים אף בזכות להורות. המחוקק נתן דעתו על חומרת התופעה, בחקיקתו את חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), התשנ"ה–1995 (להלן – החוק העיקרי), המעניק סמכות לבית הדין הרבני להטיל סנקציות חמורות, עד כדי מאסר, על סרבני גט.

חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב–1972 (להלן – חוק הסיוע המשפטי) ותקנותיו מקנים זכאות לסיוע משפטי בעניינים שונים, לרוב, על בסיס מבחן כלכלי. על אף החשיבות הרבה של מתן סיוע משפטי לזקוקים לכך, בפועל אנו עדים בשנים האחרונות לתופעה פסולה של ניצול הזכאות לסיוע משפטי במימון המדינה לצורך קיום הליכים משפטיים בחוסר תום לב. אחת התופעות הפסולות היא ניצול לרעה של הסיוע המשפטי, במימון המדינה, על ידי סרבני גט.

על אף חומרת התופעה, בפועל, סרבני גט רבים זכאים לייצוג על ידי הסיוע המשפטי, במימון המדינה.

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 139.
² ס"ח התשל"ב, עמ' 95.

מצב זה מביא לכך שסרבן הגט זוכה במימון המדינה להגנה משפטית, לעתים גם בהליכים מול בן או בת הזוג מסורבי הגט. כך, מצד אחד, בשל סרבנותו זכויות רבות של סרבן הגט עלולות להישלל ממנו, לרבות זכויותיו הקנייניות ואף שלילת חירותו, ומצד שני, המדינה מאפשרת לו ייצוג משפטי מלא במימונה. מעבר לכך, לעתים נגרמת פגיעה נוספת בבן או בת הזוג מסורבי הגט, כך שלעתים הם עצמם אינם זכאים לסיוע משפטי.

גם מערכת המשפט הכירה בבעייתיות במצב שבו המדינה באמצעות זרועותיה השונות נלחמת בתופעת סרבנות הגט, אך במקביל מעניקה זכויות יתר לסרבני הגט (בד"ר (אזורי) חיפה 514847/9 פלוני נ' פלונית (2.8.2018)).

התיקון המוצע מבקש לשלול את הזכאות לסיוע משפטי לפי חוק הסיוע המשפטי במקרים בהם ניתן פסק דין של בית דין רבני, ומי שניתן נגדו הצו לא קיים אותו בחלוף 30 יום, למעט מספר חריגים. הצעת החוק לא תאפשר ניצול של הזכאות לסיוע משפטי במימון המדינה על ידי סרבני גט.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו בתשרי התשפ"ה (28.10.2024)